

Η Αγία και Ισαπόστολος Όλγα (11 Ιουλίου).

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Η Αγία Όλγα είναι η πρώτη αγία προερχόμενη από τους Ρως, τους προγόνους των σημερινών Ρώσων και Ουκρανών. Γεννήθηκε στο Πσκοβ και ήταν κόρη βαράγγων ευγενών – το αυθεντικό σκανδιναβικό της όνομα ήταν Χέλγκα (Helga). Για το ακριβές έτος γέννησής της δεν είμαστε βέβαιοι. Το μεταγενέστερο Πρώτο Χρονικό την τοποθετεί το 879, το πιθανότερο είναι να γεννήθηκε γύρω στα 890.

Σε πολύ νεαρή ηλικία η Όλγα παντρεύτηκε τον Ιγκόρ, μετέπειτα αρχηγό του ρωσικού κράτους και εγκαταστάθηκε στο Κίεβο. Ο σύζυγός της δολοφονήθηκε το 945 από τους Δρεβλιανούς κατά τη συλλογή φόρου υποτέλειας, με αποτέλεσμα ο θρόνος να περάσει στο μικρό γιο τους Σβιάτοσλαβ που ήταν ακόμη βρέφος. Έτσι η Όλγα ανέλαβε χρέη επιτρόπου μέχρι την ενηλικίωσή του, ασκώντας για σχεδόν δύο δεκαετίες την πραγματική εξουσία στο κράτος.

Η Αγ. Όλγα βαπτίσθηκε με μεγάλη επισημότητα στην Κωνσταντινούπολη το έτος

957, από τον Πατριάρχη Αγ. Πολύευκτο (5η Φεβρουαρίου 970), ο οποίος προηγουμένως την κατήχησε με τη βοήθεια μεταφραστή, έπειδή δεν γνώριζε τη ρωσική γλώσσα, και με ανάδοχο τον Αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Ζ΄ τον Πορφυρογέννητο (912-959), έλαβε δε -κατά την τακτική της Βυζαντινης διπλωματίας- το όνομα της Αυτοκράτειρας Ελένης. Η Αγία Όλγα ήταν η πρώτη ηγέτιδα των Ρώσων που εγκατέλειψε την ειδωλολατρεία για το χριστιανισμό. Την προσωπική επιλογή της προς την ορθοδοξία, δεν την επέβαλε στη χώρα της, που ήταν ειδωλολατρική και δεν ήταν προετοιμασμένη για μια τέτοια ιστορική στροφή. Όμως η ίδια έζησε χριστιανικά και με το παράδειγμα και τη διδασκαλία της διαμόρφωσε τον χαρακτήρα του εγγονού της Βλαδιμήρου, ο οποίος βαπτίστηκε το 988. Η κατήχηση που πήρε από τον Αγ. Πολύευκτο «εις το δόγμα της Έκκλησίας, την προσευχήν, την νηστείαν, την ελεημοσύνην και το καθήκον του τηρείν το σώμα αγνόν», έγινε βίωμα και παράδειγμα στο λαό και την οικογένειά της.

Το βάπτισμα της Μεγάλης ηγεμονίδος του Κιέβου Όλγας, υπήρξε αποφασιστικό για τις προοπτικές του εκχριστιανισμού της Ρωσίας, λόγω του κύρους και της αυθεντίας του ηγεμόνα, γι' αυτό και οι ρώσοι χρονογράφοι αποδίδουν τεράστια σημασία και θεμελιώνουν σ' αυτό τη θαρραλέα απόφαση του Βλαδιμήρου να εισαγάγει επίσημα τον Χριστιανισμό στη Ρωσία.

Κατά το Ρωσικόν Χρονικό, όταν η Αγία επέστρεψε στο Κίεβο, διέταξε την καταστροφή των ειδώλων και προσπάθησε να πείσει τον υιό της Σβιατοσλάβο, να δεχθεί τον Χριστιανισμό. Αυτός παρέμεινε ειδωλολάτρης, χωρίς όμως να διώξει τον χριστιανισμό.

Η Αγ. Όλγα όχι μόνον με τη διδασκαλία, αλλά πολύ περισσότερο με τα καλά έργα ως παράδειγμα και με τις θερμές ολονύκτιες δεήσεις και τα διάπυρα δάκρυα, παρακαλούσε το Θεό, να φωτίσει και καθοδηγήσει το Ρωσικόν λαό στην επίγνωσή του.

«Η Όλγα —γράφει το Ρωσικόν Χρονικόν— υπήρξε πρόδρομος της Χριστιανικής γης (της Ρωσίας), όπως η ανατολή προηγείται του ήλιου και η αυγή προηγείται της ημέρας· διότι αυτή έλαμψε όπως η σελήνη τη νύκτα και ακτινοβολούσε μεταξύ

των απίστων όπως το μαργαριτάρι μέσα στον βόρβορο, γιατί ο λαός ήταν ακάθαρτος γιατί δεν είχε ακόμη καθαριστεί από την αμαρτία με το Άγιο Βάπτισμα... Έτσι εμείς λέμε σ' αυτήν, «χαίρε, ότι εγνώρισας τοις Ρώσοις τον Θεόν». Αυτή ήταν η πρώτη από τους Ρώσους που μπήκε στη Βασιλεία του Θεού και τα τέκνα των Ρώσων την έχουν ως οδηγό τους , γιατί μετά την κοίμησή της παρακαλεί το Θεό γι' αυτούς».

Η Ρωσική Εκκλησία πολύ νωρίς διακήρυξε την αγιότητα της αγίας Όλγας. Την ανακήρυξε το 1587 ως αγία και ισαπόστολο, καθώς και τον εγγονό της Μεγάλο Βλαδίμηρο, σε αναγνώριση των υπηρεσιών και της προσφοράς τους στον εκχριστιανισμό της Ρωσίας. Σε εικόνες παρουσιάζονται, σαν άλλο ιερό ζεύγος Κωνσταντίνου και Ελένης, να υψώνουν τον Τίμιο Σταυρό. Η μνήμη της Αγ. Όλγας τιμάται στις 11 Ιουλίου και του Αγ. Βλαδιμήρου στις 15 Ιουλίου.